

NORGES HØYESTERETT

Den 15. november 2023 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Falkanger, Bergh og Steinsvik i

HR-2023-2150-U, (sak nr. 23-059481SIV-HRET), sivil sak, anke over dom:

Elkem ASA

Hydro Aluminium AS

(advokat Kaare Andreas Shetelig)

mot

Staten v/Skattedirektoratet

(advokat Kristin Hallsjø Aarvik)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Høyesteretts ankeutvalg tillot 31. mai 2023 fremmet anken fra Elkem ASA og Hydro Aluminium AS over Borgarting lagmannsretts dom 7. februar 2023 i sak nr. 22-130858ASD-BORG/01 mot staten v/Skattedirektoratet. Ankeforhandlingen starter 21. november 2023.
- (2) I prosesskriv 10. november 2023 har de ankende partene bedt om tillatelse til å påberope nye bevis. Fem av dokumentene – bilag 1 til 5 – er ulike vitenskapelige artikler som skal belyse at fremstilling av silisium og microsilica er en metallurgisk prosess. Dokumentene skal imøtegå det som ifølge de ankende parter er en ny anførsel som staten har fremsatt i sluttinnlegget. Resten av dokumentene – bilag 6 til 11 – er korrespondanse mellom skattemyndighetene og de ankende partene i anledning saken. Det bes om utvalgets tillatelse til å føre bevisene etter tvisteloven § 30-7 første ledd.
- (3) Ankemotparten har i prosesskriv 14. november 2023 motsatt seg at bilagene 1 til 5 fremlegges. Staten har ikke fremsatt en ny anførsel, og dokumentene burde vært lagt frem på et tidligere tidspunkt. Bilag 10 er allerede fremlagt i saken. Det er ellers ikke innvendinger mot at bilag 6 til 11 tillates ført.
- (4) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at når det er gitt samtykke til å fremme en anke etter tvisteloven § 30-4, kan nye bevis ikke gjøres gjeldende uten at «særlige grunner taler for det», jf. tvisteloven § 30-7 første ledd. Praksis er liberal når det gjelder samtykke til fremleggelse av nye bevis, og det sentrale er hvorvidt det nye beviset vil føre til en endring av sakens karakter eller en vidløftiggjøring av den, jf. blant annet HR-2021-50-U avsnitt 5. Terskelen for å gi samtykke til nye bevis er høyere der bevisene først tilbys kort tid før ankeforhandlingen, se Skoghøy, *Tvisteløsning*, 4. utgave (2022) side 985–986 med henvisninger til praksis. Relevante momenter ved vurderingen i slike tilfeller er blant annet i

hvilken utstrekning bevisene bidrar til sakens opplysning, om motparten må forventes å kunne forholde seg til beviset på kort varsel, og om parten er å bebreide for at beviset ikke er påberopt tidligere.

- (5) Når det gjelder fremleggelse av bilag 1 til 5, kan ankeutvalget ikke se at staten i sluttinnlegget har fremsatt noen ny anførsel. De fremlagte dokumentene er omfattende vitenskapelige redegjørelser over til sammen opp mot 70 sider. Etter ankeutvalgets syn vil fremleggelse av disse utgjøre en vidløftiggjøring av saken som ikke bør skje så kort tid før ankeforhandlingen. Utvalget kan ikke se at dokumentene er egnet til å belyse spørsmål som er av sentral betydning for de rettsspørsmålene Høyesterett skal ta stilling til. Dokumentene tillates derfor ikke fremlagt.
- (6) Staten har ikke motsatt seg fremleggelse av bilag 6 til 11, men har gitt uttrykk for at bilag 8 gjelder bevis om rettsspørsmål, som i tilfelle må tillates ført etter tvisteloven § 11-3 tredje punktum. Ankeutvalget bemerker at bilag 8 er et brev fra Skattedirektoratet til Finansdepartementet som er utarbeidet i forbindelse med forvaltningens behandling av det saksforholdet som saken for Høyesterett gjelder. Utvalget ser dette som bevis som krever samtykke etter § 30-7.
- (7) Bilag 10 er allerede fremlagt. Utvalget kan ikke se at fremleggelse av bilag 6 til 9 og bilag 11 vil endre sakens karakter eller vidløftiggjøre saken. Tillatelse blir derfor gitt.
- (8) Kjennelsen er enstemmig.

S L U T N I N G

- 1. Bilag 1-5 til de ankende parter prosesskriv 10. november 2023 tillates ikke fremlagt som bevis i saken.
- 2. Bilag 6-9 og 11 til de ankende parter prosesskriv 10. november 2023 tillates fremlagt som bevis i saken.

Espen Bergh
(sign.)

Aage Thor Falkanger
(sign.)

Kine Steinsvik
(sign.)